

НАРЕДБА за критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса

Приета с ПМС № 302 от 26.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 95 от 4.12.2012 г., в сила от 4.01.2013 г., изм. и доп., бр. 10 от 1.02.2019 г.

Раздел I Общи разпоредби

Чл. 1. С наредбата се определят критериите за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса, както и условията и редът:

1. за набиране и предоставяне на информация от икономическите оператори, включително за мерките, взети за защита на почвите, земите, водите, въздуха и др.;

2. (нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) за създаване на доброволни схеми за сертифициране на производството на биогорива и на течни горива от биомаса;

3. (нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) за откриване и проследяване на суровините за производство на биогорива от ново поколение и произведените от тях биогорива по цялата верига на стойността, предотвратяване на умишленото им модифициране или превръщане в отпадъци, така че да попаднат в обхвата на суровините за производство на биогорива от ново поколение, както и за предприемане на мерки при откриване на неправомерни действия и докладването им на Европейската комисия;

4. (предишна т. 2 - ДВ, бр. 10 от 2019 г.) за извършване на одит за съответствие на биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост;

5. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 10 от 2019 г.) за издаване и отнемане на сертификатите за съответствие на суровините, биогоривата и течните горива от биомаса с критериите за устойчивост, както и съдържанието на сертификатите.

Чл. 2. (1) Намалението на емисиите на парникови газове от биогоривата и от течните горива от биомаса се отчита само в случаите, когато са спазени чл. 37 - 43 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) и изискванията на наредбата.

(2) Емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата и на течните горива от биомаса се изчисляват съгласно методиката, одобрена по реда на чл. 44, ал. 3 ЗЕВИ, като за изчисляването на намалението на емисиите на парникови газове в резултат на употребата на биогорива и на течни горива от биомаса се използва:

1. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) приета стойност – в случаите, когато в методиката е дадена приета стойност на намалението на емисиите на парникови газове за съответния начин на производство на биогорива и на течни горива от биомаса и за които стойността на годишните емисии в резултат на изменения във въглеродните запаси, дължащи се на промяна на земеползването, е равна или по-малка от нула, или

2. действителната стойност, изчислена в съответствие с методиката, или

3. комбинация от действителни стойности и частични приети стойности съгласно методиката.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.).

(4) (Отм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.).

(5) (Отм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.).

Раздел II

Икономически оператори

Чл. 3. Икономически оператори по смисъла на чл. 40, ал. 1 ЗЕВИ са следните лица:

1. земеделски стопани, кооперации и организации на производители;
2. събирачи на отпадъци и остатъци;
3. изкупвачи на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса;
4. първични преработватели на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса;
5. изкупвачи на първично преработени суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса;
6. лица, които внасят или пускат на пазара суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса;
7. лицензирани складодържатели на чисти биогорива и течни горива от биомаса и/или на смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход;
8. разпространители на биогорива и течни горива от биомаса;
9. крайни разпространители на биогорива и течни горива от биомаса;
10. лица, които пускат на пазара биогорива и течни горива от биомаса, чисти или в смеси, за крайна употреба.

Чл. 4. (1) (Доп. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) Биогоривата и течните горива от биомаса се отчитат за изпълнение на целите по чл. 12, ал. 1 и 4 и при спазване на условията на чл. 37 от ЗЕВИ, както и за изпълнение на целта от 6 на сто крайно общо намаление на емисиите на парникови газове на единица енергия от целия жизнен цикъл на доставяните горива и енергия до 31 декември 2020 г. спрямо основните стандарти за горивата през 2010 г. - само в случаите, когато икономическите оператори на тези биогорива и течни горива от биомаса:

1. спазват критериите за устойчивост по чл. 5 и 6;
2. използват система за масов баланс и осигуряват проследимост на произведените партии суровини, биогорива и течни горива от биомаса чрез издаване на декларации за устойчивост;
3. притежават сертификат за съответствие, издаден от сертифициращ орган, удостоверяващ, че произведените от тях суровини, биогорива и течни горива от биомаса отговарят на изискванията на наредбата.

(2) Икономическите оператори по чл. 3, т. 9 и 10 прилагат изискванията по ал. 1 доброволно.

Раздел III

Критерии за устойчивост на биогоривата и течните горива от биомаса

Чл. 5. (1) Суровините, използвани за производството на биогорива и на течни горива от биомаса, трябва да отговарят на следните критерии за устойчивост:

1. не са отглеждани върху терени с голямо значение за биоразнообразието, които през или след януари 2008 г. са имали, независимо дали продължават да имат, някой от следните статuti:

а) девствени гори или други залесени с местни видове земи, при които липсва съществено нарушение на екологичните процеси, определени с областните планове за развитие на горските територии по чл. 9, ал. 1, т. 2 от Закона за горите;

б) райони, предназначени за целите на защитата на природата, освен когато производството на суровини от такива райони не противоречи на тези цели и това е установено в акт на компетентния орган, представляващи:

аа) защитени територии;

бб) защитени зони от мрежата Натура 2000;

вв) райони със защитени редки, под заплаха или застрашени екосистеми или видове, признати от международни споразумения или включени в списъци, изготвени от междуправителствени организации или Международния съюз за опазване на природата;

в) (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) затревени райони (пасища) с висока степен на биоразнообразие, които са:

аа) естествено затревени, а именно затревени райони, които биха останали такива при липсата на човешка намеса и които запазват естествения състав на видовете и екологичните характеристики и процеси, или

бб) изкуствено затревени, а именно затревени райони, които биха престанали да бъдат такива при липсата на човешка намеса и които са богати на видове и не са деградирани, освен ако не се докаже, че добивът на суровини е необходим за запазване на статуса на пасище;

2. не са отглеждани върху терени с високи въглеродни запаси, освен когато суровината е добита от терен, който по времето на добива и през януари 2008 г. е имал статут на терен с високи въглеродни запаси, които вече нямат такъв статут, и които са:

а) мочурища - почви, покрити или наситени с вода постоянно или през значителна част от годината;

б) трайно залесени зони - терени с площ над един хектар, с височина на дърветата над 5 метра и с покритие от короните над 30 на сто, или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място;

в) терени с площ над един хектар, с височина на дърветата над 5 метра и с покритие от короните между 10 и 30 на сто или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място, освен ако при условията и по реда на наредбата по чл. 13, ал. 7 ЗЕВИ се докаже изпълнението на условията по чл. 37, ал. 1, т. 4 ЗЕВИ;

3. не са добити от суров материал, отглеждан на земя, която е била торфище през януари 2008 г., освен ако бъдат представени доказателства, че култивирането и добиването на суровината не налага дренаж на предварително неотводнената почва;

4. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) водят като резултат при потреблението на произведените от тях биогорива и течни горива от биомаса до намаляване на емисиите на парникови газове съгласно чл. 37, ал. 1, т. 4 ЗЕВИ;

5. са отглеждани в съответствие с чл. 38 ЗЕВИ;

6. (нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) не са добити от инвазивни чужди видове, които могат да застрашат биологичното разнообразие и екосистемните услуги.

(2) Алинея 1, т. 2 не се прилага в случаите, когато по времето на добиване на суровината съответният терен е имал същия статут както през януари 2008 г.

(3) Изискванията по ал. 1, т. 1 - 4 се прилагат към суровини с произход от ЕС и към суровини с произход от трети страни.

(4) Изискването по ал. 1, т. 5 се прилага към суровини, отглеждани на територията на ЕС.

Чл. 6. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) Отпадъците и остатъците, различни от остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите, които се използват за производство на биогорива и течни биогорива от биомаса, се отчитат за целите по чл. 4, ал. 1 само при условие, че отговарят на изискванията по чл. 37, ал. 1, т. 4 и ал. 2 ЗЕВИ.

Раздел IV

Доброволни схеми за сертифициране на производството на биогорива и на течни горива от биомаса

Чл. 7. Критериите за устойчивост на биогоривата и на течните горива от биомаса се считат за изпълнени, когато икономическите оператори прилагат признати от ЕК доброволни национални схеми за въвеждане на стандарти за производство на биогорива и на течни горива от биомаса (схеми за сертифициране) при условията и по реда на наредбата и на чл. 39 ЗЕВИ.

Чл. 8. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) Националните схеми за сертифициране се разработват от икономическите оператори, от сдружение на икономически оператори, от други юридически лица или от административни органи и отговарят на следните условия:

1. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) въвеждат стандарти за производство на биогорива и на течни горива от биомаса, които съдържат точни данни за целите на чл. 37, ал. 1, т. 4 и ал. 2 ЗЕВИ, или гарантира спазването на критериите за устойчивост по чл. 5 и 6, както и за мерки, взети за защита на почвите, земите, водите, въздуха, биоразнообразието и др.;

2. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) изискват прилагането на система за масов баланс;

3. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) установяват правила за проследимост на всяка партида суровини, биогорива и течни горива от биомаса на всички етапи на производство, преработка и дистрибуция, включително по време на транспорт;

4. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) прилагат методиката по чл. 2, ал. 2;

5. (изм. и доп. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) съдържат разработени процедури по извършване на сертификационен одит и издаване на сертификати за съответствие на икономическите оператори; когато Европейската комисия е установила определени стандарти за независимо одитиране, те са задължителни за националните схеми;

6. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) съдържат разработени мерки за осъществяване на контрол върху дейността на икономическите оператори и методи за вземане на проби от готовия продукт;

7. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) осигуряват надеждност, прозрачност, безпристрастност и независимо одитиране на икономическите оператори от сертифициращия орган;

8. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) съдържат подробна информация за предприетите мерки за опазване на земите, почвите, водата и въздуха, за възстановяване на деградиралата земя и за избягване на излишно потребление на вода в зони с недостатъчни количества вода;

9. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) поддържат електронно публичнодостъпна база данни със следната

информация:

- а) наименование на икономическия оператор;
- б) сертифициран произведен продукт;
- в) дата на извършване на сертификационния одит;
- г) номер, дата и срок на валидност на изданието на сертификата за съответствие;
- д) наименование на сертифициращия орган;

10. (нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) публикуват поне веднъж годишно в интернет и в национален ежедневник списък на сертифициращите органи по чл. 16, в който за всеки сертифициращ орган се посочва от коя национална институция е признат и коя национална институция упражнява мониторинг над него;

11. (нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) представят ежегодно до 30 април доклад до Европейската комисия за дейността си през предходната календарна година, който съдържа информация за:

а) независимостта, условията, реда и честотата на одитите, като се посочват както правилата на схемата, така и съотношението им с най-добрите практики в тази област;

б) наличността, опитът и прозрачността при прилагането на методи за установяване на неизпълнение и действия при неизпълнение, като се обръща особено внимание на случаите или твърденията за сериозни нарушения от страна на членовете на схемата;

в) прозрачността на схемата, по-специално във връзка с нейната достъпност, наличието на преводи на приложимите езици на държавите и регионите, от които произхождат суровините, достъпността на списъка на сертифицираните оператори и съответните сертификати, както и на одиторските доклади;

г) участието на заинтересованите страни, по-специално в консултациите с общностите на коренното население и местните общности, преди да се вземе решение, по време на изготвянето на проекта за схемата и нейния преглед, както и при извършването на одити и при действията в отговор на техните препоръки;

д) общата устойчивост на схемата, по-специално с оглед на правилата относно акредитацията, квалификацията и независимостта на одиторите и на съответните органи по схемата;

е) пазарните актуализации на схемата, броя на сертифицираните суровини и биогорива, посочени по държава на произход и по вид, броя на участниците;

ж) доколко лесно и ефективно е въвеждането на система, която проследява доказателствата за спазване на критериите за устойчивост, които схемата дава на своите членове, с оглед разкриването, справянето и последващите действия във връзка със съмнения за измама и други нередности, и, при необходимост, отчитане на броя на установените нередности или измами;

з) определените институции да признават и да упражняват мониторинг над сертифициращите органи;

и) критериите за признаване или акредитация на сертифициращите органи;

к) правилата за начина на упражняване на мониторинг над сертифициращите органи;

л) начините за насърчаването на най-добри практики.

Чл. 9. (1) Разработената доброволна национална схема се подава до министъра на околната среда и водите с искане за извършване на оценка за съответствие с изискванията по чл. 8 и за признаване.

(2) Министърът на околната среда и водите разглежда искането за оценка и признаване на

доброволната национална схема в срок 15 работни дни от получаването му и при установяване на съответствие с изискванията по чл. 8 го изпраща до ЕК.

(3) В случаите, когато при разглеждане на искането за оценка и признаване бъде установено несъответствие на доброволната национална схема с изискванията по чл. 8, министърът на околната среда и водите изпраща мотивиран отказ до лицето, подало искането.

(4) Националната доброволна схема се счита за призната и може да бъде прилагана от икономическите оператори след приемане на решение от ЕК.

Чл. 10. (1) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) Критериите за устойчивост по чл. 5 и 6 се смятат за изпълнени и в случаите по чл. 39 от ЗЕВИ.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.).

(3) Нетипични доброволни схеми, изградени под формата на карти с обозначени райони като съответстващи или несъответстващи на критериите за устойчивост по чл. 5 и 6 или въз основа на регионални стойности за емисиите на парникови газове при селскостопански дейности за добива на определен вид суровина, могат да бъдат прилагани след признаването им от ЕК.

Раздел V

Система за масов баланс

Чл. 11. Икономическите оператори поддържат система за масов баланс по чл. 42 ЗЕВИ и осигуряват проследимост на всяка партида суровини, биогорива и течни горива от биомаса на всички етапи на производство, преработка, транспорт и разпространение, като издават декларация за устойчивост, независимо дали биогоривата и течните горива от биомаса са с произход от ЕС, или от внос от трети страни.

Чл. 12. (1) Системата за масов баланс по чл. 11 удостоверява, че:

1. при смесването на партии от биомаса или биогорива с различни характеристики за устойчивост сборът от всички партии, напуснали сместа, има същите характеристики за устойчивост, каквито има сборът на всички партии, добавени в сместа;

2. в случаите на смесването на партии от биомаса или биогорива с други партии, които не отговарят на изискванията на наредбата:

а) количеството и характеристиките на устойчивост на добавената към сместа партида, отговаряща на изискванията на наредбата, е предварително оценено, и

б) партидата, напуснала сместа, е в количество, по-малко от определеното по буква "а".

(2) В случаите на смесване на различни количества и партии биомаса, предназначени за производство на биогорива, с различни емисии на парникови газове емисиите от общата получена смес биомаса се отчитат само когато всички добавени в сместа количества преди смесването са показали стойност на емисиите на парникови газове, по-малка или равна на фиксираната за съответната фаза на производствения процес.

Чл. 13. (1) Икономическите оператори по чл. 3, т. 1 и 2 издават декларация за устойчивост по приложение № 1, в която декларират, че суровините, отпадъците и остатъците, с изключение на отпадъците и остатъците по чл. 6, използвани за производството на партидите биогорива и течни горива от биомаса, са добити при спазване на критериите за устойчивост по чл. 5 и 6.

(2) В декларацията по ал. 1 икономическите оператори вписват още:

1. информация за идентифициране на съответната земеделска площ;
2. вид на биомасата/отпадъците, остатъците и количеството в тонове;
3. вид на използвания транспорт и разстояние до мястото на доставка;
4. действителна или приета стойност съгласно методиката по чл. 2, ал. 2 на изчислените емисии на парникови газове в грама еквивалент на CO₂ на 1 мегаджаул (g CO₂eq/MJ), отделяни при добива и доставката на суровини за производство на биогорива и на течни горива от биомаса;
5. данни за икономическия оператор - име, ЕГН или личен номер на гражданин на държава - членка на ЕС, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), и Конфедерация Швейцария и постоянен адрес - за физическите лица; наименование, седалище, адрес на управление и единен идентификационен код (ЕИК) - за търговците и за другите юридически лица;
6. номер на сертификата за съответствие и наименование на издаващия го орган;
7. име и адрес на получателя на партидата.

Чл. 14. Икономическите оператори по чл. 3, т. 3 - 8 издават декларация за устойчивост по приложение № 2 за партидите биогорива и течни горива от биомаса, в която вписват информацията относно:

1. вида и количеството на съответната партида и идентификационен номер, ако има такъв;
2. действителната или приетата стойност съгласно методиката по чл. 2, ал. 2 на изчислените емисии парникови газове на всяка смесена/произведена партида в грама еквивалент на CO₂ на 1 мегаджаул (g CO₂eq/MJ) и съответната стойност за изкопаеми горива, отделяни при производството и доставката на чистите биогорива и течните горива от биомаса, или на смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход;
3. вида и долната топлина на изгаряне на използваното гориво при транспорта;
4. разстоянието от мястото на товарене на партидата до мястото на доставката ѝ;
5. данните за икономическия оператор - име, ЕГН или личен номер на гражданин на държава - членка на ЕС, или на държава - страна по Споразумението за ЕИП, и Конфедерация Швейцария, и постоянен адрес - за физическите лица; наименование, седалище, адрес на управление и ЕИК - за търговците и за другите юридически лица;
6. номер на сертификата за съответствие и наименование на издаващия го орган;
7. име и адрес на получателя на партидата.

Чл. 15. (1) Декларациите за устойчивост по чл. 13 и 14 се издават за всяка отделна партида суровини, отпадъци и остатъци, биогорива и течни горива от биомаса и задължително я придружават на всички етапи от производството и разпространението на партидата, включително по време на транспорт.

(2) Икономическите оператори са длъжни да водят дневници с изходяща и входяща информация относно издадените и получените декларации, характеристиките за устойчивост и обемите на партидите суровини, отпадъци и остатъци, използвани за производството на биогорива, и на произведените партиди биогорива и течни горива от биомаса.

Раздел VI

Сертифициращи органи

Чл. 16. (1) Сертифициращите органи осъществяват дейност по наредбата след получаване на

сертификат за акредитация от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" (ИА "БСА") в съответствие с изискванията на БДС EN 45011:1999, БДС EN ISO 19011:2004 и БДС ISO 14065:2011. Сертификатът за акредитация на сертифициращите органи се одобрява и издава от ИА "БСА" при условията и по реда на Закона за националната акредитация на органи за оценяване на съответствието.

(2) За сертифициращи органи се акредитират лица, регистрирани по Търговския закон, които отговарят на изискванията на наредбата.

(3) Сертифициращ орган, акредитиран в съответствие с международно признати стандарти за извършване на сертификация на продукти и за одит на системи за управление на качеството и/или за управление на околната среда от международно признат орган по акредитация, може да извършва сертифицираща дейност в Република България.

Чл. 17. В допълнение към изискванията по чл. 16 сертифициращият орган трябва да притежава:

1. организационна структура и процедури, които да гарантират неговата независимост и непристрастност;
2. вътрешна система за управление на качеството, която осигурява последователно и точно прилагане на съответните верификационни процедури;
3. процедури, осигуряващи конфиденциалност на информацията, получена във връзка със сертификационния процес.

Чл. 18. Сертифициращият орган е длъжен:

1. да извърши сертификационен одит и да състави доклад за извършения одит, на основание на който да издаде сертификат за съответствие на икономическия оператор;
2. да извършва контролен одит и непланирани проверки поне веднъж годишно за спазване условията на издадения сертификат;
3. да отнеме издадения сертификат за съответствие на икономическия оператор при установяване на несъответствия или нарушения на изискванията на наредбата;
4. да води и да актуализира регистър на всички икономически оператори, на които е издал или отнел сертификат за съответствие;
5. да съхранява резултатите от сертификационните и контролните одити, както и копия на всички издадени сертификати за съответствие за период пет години.

Раздел VII

Сертификационен одит

Чл. 19. (1) Икономическите оператори осъществяват дейност по наредбата след извършване на сертификационен одит от сертифициращ орган, отговарящ на изискванията по раздел VI, и получен сертификат за съответствие.

(2) Сертификационният одит и издаването на сертификати за съответствие се извършват въз основа на писмен договор между икономическите оператори и сертифициращия орган.

Чл. 20. (1) Сертификационният одит на икономическите оператори за съответствие на произведените партии биогорива и течни горива от биомаса с изискванията на наредбата включва:

1. преглед на документацията;

2. проверка на място и вземане на проби;

3. изготвяне на доклад от одита.

(2) Сертификационен одит на икономическите оператори по чл. 4, т. 1 и 2 се извършва само върху документацията, представена като доказателство за изпълнението на изискванията на чл. 5 и 6.

Чл. 21. (1) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) При извършване на сертификационния одит сертифициращият орган:

1. проверява дали при производството/вноса/износа, съхранението, разпространението и пускането на пазара на суровини и на биогорива и течни горива от биомаса икономическият оператор:

а) доставя или получава суровини, които са произведени в изпълнение на:

аа) критериите за устойчивост по чл. 5 и 6, и/или

аб) изискванията на призната доброволна национална или международна схема за сертифициране, или

ав) критериите за устойчивост, установени с двустранни или многостранни споразумения между ЕС и трети страни;

б) прилага система за масов баланс и осигурява проследимост на партидите чрез издаване на декларации за устойчивост;

в) води изходящи и входящи дневници, съдържащи информацията от издадените и получените декларации за устойчивост за всяка произведена партида;

г) води редовен архив и дали е осигурил условия за съхраняване на дневниците и копията на получените и издадените декларации за устойчивост в продължение на пет години;

2. изисква от икономическия оператор декларация или документи за проследимост на суровините за производство на биогорива от ново поколение и за произведените от тях биогорива по цялата верига на стойността, доказващи липса на умишленото им модифициране или превръщането им в отпадъци.

(2) При сертификационния одит сертифициращият орган се ръководи от следните принципи:

1. постигане висока степен на достоверност по отношение на осъществяваната от икономическия оператор дейност;

2. извършване оценка на риска на базата на представената от икономическия оператор информация;

3. съставяне на одитен план, съответстващ на степента на риска и на обхвата и сложността на осъществяваната от икономическия оператор дейност;

4. изпълнение на одитния план чрез събиране на данни в съответствие с определените методи за съставяне на извадки, както и всякакви други приложими доказателства;

5. изготвяне на окончателно безпристрастно и обективно заключение от извършения одит.

Чл. 22. (1) Сертификационният одит може да бъде извършен върху група икономически оператори, които са се обединили за съвместно изпълнение на изискванията на наредбата.

(2) За целите по ал. 1 икономическите оператори трябва да отговарят на изискванията по чл. 4, както и:

1. да бъдат регистрирани като сдружение по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел;

2. да водят регистър с вписани данни на всички членове;
3. да упражняват дейността си по наредбата в един и същ регион на страната, в близко разположени региони или региони със сходни агроекологични характеристики;
4. да произвеждат или да получават произведени суровини за биогорива и за течни горива от биомаса при сходни климатични условия;
5. да прилагат сходни системи за производство на суровини и на биогорива и на течни горива от биомаса;
6. да прилагат вътрешни системи за управление на качеството и провеждане на одит.

(3) Договорът по чл. 19, ал. 2 се сключва между сертифициращия орган и председателя на управителния съвет на сдружението на икономическите оператори.

(4) Сертифициращият одит върху група икономически оператори се извършва поне веднъж годишно съгласно чл. 20, ал. 1.

Чл. 23. Сертифициращият орган извършва планирани проверки за спазване изискванията на чл. 21, ал. 1 и чл. 22, ал. 2 от икономическите оператори или сдружението на икономически оператори поне веднъж през годината след издаване на сертификата за съответствие.

Чл. 24. Икономическите оператори осигуряват условия и съдействат на сертификационния орган за провеждане на сертификационния одит, включително за предоставяне на необходимата документация и достъп до съответните обекти.

Раздел VIII

Издаване и отнемане на сертификат за съответствие

Чл. 25. (1) След приключване на сертификационния одит по чл. 19 сертифициращият орган изготвя доклад и издава сертификат за съответствие на икономическия оператор - в случаите, когато е установено спазване на изискванията на чл. 21, ал. 1.

(2) Сертификатът за съответствие се издава по образец съгласно приложение № 3 и е валиден в продължение на 12 месеца от датата на издаването му.

(3) Нов сертификат за съответствие за следващата година може да бъде издаден на икономическия оператор еднократно без извършване на сертификационен одит - в случаите, когато при планираните проверки през изминалата година сертифициращият орган не е установил нарушения на изискванията по чл. 21, ал. 1.

Чл. 26. (1) След приключване на сертификационния одит по чл. 22 сертифициращият орган изготвя доклад и издава сертификат за съответствие на сдружението оператори - в случаите, когато е установено, че при производството, транспорта, съхранението и пускането на пазара на суровини и на биогорива и течни горива от биомаса са спазили условията на чл. 22, ал. 2.

(2) Копие от сертификата за съответствие се предоставя от сертифициращия орган на всеки икономически оператор в сдружението.

(3) Декларациите за устойчивост на суровините и отпадъците и остатъците по приложение № 1 и на биогоривата и течните горива от биомаса по приложение № 2 се издават от името на сдружението.

Чл. 27. Сертификати за съответствие на суровини и на биогорива и течни горива от биомаса, произведени в друга държава - членка на ЕС, в друга държава - страна по Споразумението за ЕИП, и в Конфедерация Швейцария или от внос от трети страни, се признават за валидни, когато доказват

изпълнение на изискванията по чл. 4 и когато са издадени от международно признат и акредитиран сертифициращ орган.

Чл. 28. Сертифициращият орган отнема издадения сертификат за съответствие в случаите, когато:

1. при планираните проверки е констатирал нарушения на чл. 21, ал. 1 от икономическите оператори;
2. е установил, че декларациите за устойчивост по чл. 13 и 14 съдържат невярна или неточна информация.

Раздел IX

Предоставяне на данни и информация

Чл. 29. (1) В срок до 31 март икономическите оператори предоставят на Министерството на околната среда и водите (МОСВ):

а) информацията, определена в Решение на Комисията от 12 януари 2011 г. относно някои видове информация за биогоривата и другите течни горива от биомаса, която трябва да бъде предоставяна на държавите членки от съответните стопански оператори (Решение № 2011/13/ЕС, ОВ, L 09 от 13.01.2011);

б) копие на сертификата за съответствие;

в) копия на издадените декларации за устойчивост по чл. 13 и 14.

(2) В срок до 31 март сертифициращите органи са длъжни да предоставят на МОСВ:

а) копие от сертификата си за акредитация, издаден от ИА "БСА" или от друг международно признат орган по акредитация;

б) копия на издадените сертификати за съответствие на икономическите оператори или на група икономически оператори;

в) копия от докладите от извършените сертификационни одити.

(3) Копие на сертификата по ал. 2, буква "а" се предоставя от сертифициращите органи и на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) Сертифициращите органи са длъжни да информират МОСВ за всеки случай, в който отнемат сертификат за съответствие на икономически оператор или на група икономически оператори. Когато сертификатът е отнет поради констатирано нарушение на чл. 21, ал. 1, т. 2, МОСВ информира незабавно Европейската комисия.

(5) Информацията и документите по ал. 1 - 3 се предоставят задължително на български език.

(6) (Нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) Информацията по ал. 1 се докладва от МОСВ на Европейската комисия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Биогорива" са биогорива по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на ЗЕВИ.
2. "Биомаса" е биомаса по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на ЗЕВИ.

3. "Действителна стойност" е намалението на емисиите на парникови газове на някои или на всички етапи на конкретен процес на производство на биогорива, изчислено по методиката по чл. 2, ал. 2.

4. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) "Емисии на парникови газове от целия жизнен цикъл" са всички нетни емисии на въглероден диоксид (CO₂), метан (CH₄) и диазотен оксид (N₂O), които могат да бъдат причислени към това гориво (включително всички негови примеси) или произведената енергия. Това включва всички съответни етапи от извличането или култивирането, включително промени на земеползването, транспорт и разпространение, преработка и горене, независимо на кой стадий се отделят емисиите.

5. "Емисии на парникови газове на единица енергия" са общият обем еквивалентни на CO₂ емисии на парникови газове, свързани с дадено гориво или произведената енергия, разделен на общото енергийно съдържание на горивото или произведената енергия, изразено под формата на неговата долна топлина на изгаряне.

6. "Земеделски стопанин" е всяко лице, което отглежда земеделски култури с цел тяхното последващо използване за производството на биогорива и течни горива от биомаса.

7. "Изкупвач на суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса" е всяко лице, което изкупува за своя сметка от земеделски производители суровини, предназначени за производство на първично преработена биомаса или биогорива и течни горива от биомаса.

8. "Изкупвач на първично преработени суровини за производството на биогорива и течни горива от биомаса" е всяко лице, което изкупува за своя сметка от първични преработватели или извършва внос или вътрешнообщностно придобиване на първично преработена биомаса, предназначена за производство на биогорива.

9. "Лица, които внасят или пускат на пазара суровини за производство на биогорива и течни горива от биомаса" са лица по смисъла на § 1, т. 18 от допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ).

10. "Лицензиран складодържател на чисти биогорива и течни горива от биомаса и/или на смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход" е лице по смисъла на чл. 4, т. 2 от Закона за акцизите и данъчните складове, което притежава лиценз за управление на данъчен склад.

11. "Краен разпространител на биогорива и течни горива от биомаса" е разпространител по смисъла на § 1, т. 20 от допълнителните разпоредби на ЗЧАВ.

12. "Намаление на емисии на парникови газове" е процентното намаление на емисии на парникови газове, реализирано чрез употребата на биогорива и течни горива от биомаса вместо горива от нефтен произход.

13. "Приета стойност" е стойност, получена от типична стойност чрез прилагане на предварително определени коефициенти, и която, при нормативно определени изисквания, може да бъде използвана вместо действителна стойност.

14. "Производство" е съвкупност от работни операции: по отглеждането на биомасата, в частност растенията, при нейната първична обработка до приготвянето на течна или газообразна биомаса; по превръщането на течната и газообразната биомаса в годно за ползване биогориво и неговите производни в съответствие със стандартите и спецификациите.

15. "Производител на чисти биогорива" е всяко лице, което използва биомаса или първично преработена биомаса за производство на чисти биогорива.

16. "Производител на смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход" е всяко лице, което произвежда смес на биогорива с течни горива от нефтен произход и/или използва биомаса или първично преработена биомаса за производство на смеси на биогорива с течни горива от нефтен произход.

17. "Първичен преработвател на биомаса" е всяко лице, което използва биомаса с цел производство на течна или газообразна биомаса за производство на биогорива.

18. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) "Разпространител на биогорива и течни горива от биомаса" е лице, осъществяващо придвижването на биогорива и течни горива от биомаса по веригата от производител, съответно от вносител, до крайния разпространител, включително транспортиране, предоставяне на складови услуги и съхранение на биогоривата и течните горива от биомаса в местата по чл. 3, ал. 1, т. 5 от ЗЧАВ.

19. (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) "Събирач на отпадъци и остатъци" е всяко лице, което събира и/или съхранява биомаса, с изключение на отпадъците и остатъците от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите, с цел транспортиране и доставяне за производство на биогориво.

20. "Течни горива от биомаса" са течни горива от биомаса по смисъла на § 1, т. 25 от допълнителните разпоредби на ЗЕВИ.

21. "Типична стойност" е прогноза за представителното намаление на емисиите на парникови газове за конкретен начин на производство на биогорива.

22. (Нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) "Биогорива и течни биогорива от биомаса с нисък риск от непреки промени в земеползването" са биогорива и течни биогорива от биомаса на основата на суровини, които са произведени в рамките на схеми, които намаляват изместването на производствените дейности с цел, различна от добива на биогорива, и са произведени в съответствие с критериите за устойчивост на биогоривата по чл. 5 от наредбата и чл. 37 и 38 от ЗЕВИ.

23. (Нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) "Остатък от преработване" е вещество, което не е търсеният пряко краен продукт/крайни продукти от даден процес на производство; то не е основната цел на производствения процес и процесът не е модифициран специално, така че то да бъде произвеждано.

24. (Нова – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) "Остатъци от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите" са остатъци, които се произвеждат пряко от горското, селското и рибното стопанство и аквакултурите; те не включват остатъци от свързаната с тези отрасли промишленост или преработване.

§ 2. (Доп. – ДВ, бр. 10 от 2019 г.) С наредбата се въвеждат изискванията на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ, L 140, 5.6.2009) и на Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение спецификацията на горивото, използвано от плавателните съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕО (ОВ, L 140, 5.06.2009) и на Директива (ЕС) 2015/1513 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ, L 239 от 15 септември 2015).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (1) Списъкът на районите на територията на Република България, които са класифицирани на ниво 2 от NUTS или на определено подниво NUTS в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003, за които предвижданите типични стойности на емисии на парникови газове в резултат на отглеждането на селскостопански суровини са по-ниски или равни на емисиите, определени в методиката по чл. 2, ал. 2, се предоставя на Европейската комисия от Министерството на околната среда и водите съвместно с Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

(2) Списъкът по ал. 1 се придружава от данните, използвани при неговото съставяне, както и описание на използвания метод, отчитащ почвените характеристики, климата и очакваните добиви на селскостопански суровини.

§ 4. Наредбата се приема на основание чл. 44, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници.

§ 5. Наредбата влиза в сила 30 дни след обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1

към чл. 13, ал. 1

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА СУРОВИНИТЕ И НА ОТПАДЪЦИТЕ И ОСТАТЪЦИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ПРОИЗВОДСТВОТО НА БИОГОРИВА И ТЕЧНИ ГОРИВА ОТ БИОМАСА, СЪГЛАСНО НАРЕДБАТА ЗА КРИТЕРИИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА БИОГОРИВАТА И ТЕЧНИТЕ ГОРИВА ОТ БИОМАСА (НАРЕДБАТА)

№ .....

от

Име, ЕГН/ЕИК, седалище/адрес на икономическия оператор

Номер на сертификата за съответствие и наименование на издаващия орган

Име и адрес на получателя на партидата

1. Основни данни за суровините/отпадъците и остатъците

Произход и вид на суровините:

1.1. Земеделска продукция:

Да Не

Вид на суровините (например семена от слънчоглед, семена от рапица.....)

Място на добив на суровините (Държава, град/село, парцел, блок, площ .....-.....):

Количество (t)

1.2. Отпадъци или остатъци, които произхождат от селското, горското стопанство, рибарството и от аквакултурите Да Не

Вид на отпадъците или остатъците (например стъбла от .....)

Място на добив (Държава, град/село, имот №) .....

Количество (t).....

1.3. Отпадъци или остатъци, които не произхождат от селското, горско стопанство, рибарството и от аквакултурите: Да Не

Вид на отпадъците или остатъците: .....

Количество (t)

Забележка. Ако отговорът на т. 1.1 и т. 1.2 е ДА, се попълва т. 2.1, ако отговорът на т. 1.3 е ДА, се попълва т. 2.2.

2. Устойчиво производство на суровини

2.1. Суровините изпълняват изискванията за устойчивост съгласно чл. 5 от наредбата

Да Не

2.2. Отпадъците или остатъците изпълняват изискванията за устойчивост съгласно чл. 6 от наредбата Да Не

(дейности и номер на документа по Закона за управление на отпадъците)

3. Използван транспорт, разстояние и вид на използваното гориво

4. Потенциал за намаление на емисиите на парникови газове (ПГ):

Емисии на ПГ (gCO₂eq/MJ) съгласно Методика за изчисляване на емисиите на ПГ от целия жизнен цикъл на биогоривата (приета стойност/действителна стойност)

Изчислени емисии на ПГ (gCO₂eq/MJ) съгласно Методика за изчисляване на емисиите на ПГ от целия жизнен цикъл на биогоривата .....

5. Деклараторът е икономическият оператор съгласно чл. 3 от наредбата*

т. 1 т. 2 т. 3 т. 4 т. 5 т. 6 т. 7 т. 8 т. 9 т. 10

Доставка въз основа на масов баланс съгласно чл. 11 от наредбата

Доставката е документирана чрез системата на масовия баланс Да Не

Документацията се намира в следната електронна база данни.....

Декларирам верността на данните в декларацията.

За деклариране на неверни данни се носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата на деклариране:.....

Декларатор: .....

Приложение № 2
към чл. 14, ал. 1

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА ПАРТИДА БИОГОРИВА И ТЕЧНИ ГОРИВА ОТ БИОМАСА СЪГЛАСНО НАРЕДБАТА ЗА КРИТЕРИИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ НА БИОГОРИВАТА И ТЕЧНИТЕ ГОРИВА ОТ БИОМАСА (НАРЕДБАТА)

№ ... ..

ОТ

Име, ЕГН/ЕИК, седалище/адрес на икономически оператор

Номер на сертификата за съответствие и наименование на издаващия орган

Име и адрес на получателя на партидата

1. Основни данни за биогориво или течното гориво от биомаса

Вид на биогоривото или течното гориво от биомаса .....

Номер на партидата, дата, количество (l или t)

Долна топлина на изгаряне (MJ/t) .....

2. Биогоривото е получено от:

а) земеделска продукция (например слънчоглед, рапица, захарно цвекло и др.) Да Не

б) първично преработена биомаса (например слънчогледово масло) Да Не

в) отпадъци и остатъци от селското, горското стопанство, рибарството и аквакултурите Да Не

г) отпадъци и остатъци, различни от отпадъци и остатъци от селското, горското стопанство, рибарството и аквакултурите Да Не

3. Използван транспорт, разстояние и вид на използваното гориво

4. Потенциал за намаление на емисиите на парникови газове (ПГ) съгласно чл. 2 от наредбата:

Емисии на ПГ от жизнения цикъл на биогоривото (gCO_2eq/MJ): .....

Емисии на ПГ за горива от нефтен произход (gCO_2eq/MJ): .....

Потенциал за намаление на емисиите на ПГ при използването на биогоривото.....

Изчисляването на потенциала за намаление на емисии на ПГ е съгласно Методика за изчисляване на емисиите на ПГ от целия жизнен цикъл на биогоривата Да Не

5. Деклараторът е икономически оператор съгласно чл. 3 от наредбата*

т. 1 т. 2 т. 3 т. 4 т. 5 т. 6 т. 7 т. 8 т. 9 т. 10

За верността на данните в декларацията е отговорен издаващият икономически оператор. Идентифицирането на удостоверението става чрез неговия уникален идентификационен номер.

Доставка въз основа на масов баланс съгласно чл. 11 от наредбата

Доставката е документирана чрез системата на масовия баланс Да Не

Документацията се намира в следната електронна база данни .....

Декларирам верността на данните в декларацията.

За деклариране на неверни данни се носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата на деклариране:.....

Декларатор: .....
(подпис)

* Попълва се вярното

Образец на сертификат за съответствие

Лого на сертифициращия орган	Лого на схемата за сертифициране
------------------------------	----------------------------------

СЕРТИФИКАТ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

№.....
(Уникален идентификационен номер на сертификата)

Чрез сертифициационен одит, извършен на .....,
документиран в доклад №...../ (дата).....

.....
(сертифициращ орган – име, адрес и номер на удостоверението за регистрация)

потвърждава, че

.....
(икономически оператор – име, ЕГН и адрес – за физическите лица, наименование, ЕИК и адрес на управление - за еднолични търговци и юридически лица)

в качеството си на икономически оператор по чл. 3, т. .... от Наредбата за критериите за устойчивост на биогоривата и на течните горива от биомаса
е сертифициран за

.....
(посочват се съответната дейност, видът на суровините, на отпадъците и на остатъците)

Този сертификат се издава като потвърждение, че

.....
(икономическият оператор – име)

- изпълнява изискванията на чл. 5 и 6 от Наредбата за критериите за устойчивост на биогоривата и на течните горива от биомаса

- прилага призната доброволна национална схема за сертифициране

- прилага призната доброволна международна схема за сертифициране

прилага критерии за устойчивост на биогоривата и на течните горива от биомаса, установени с двустранни или многостранни споразумения между ЕС и трети страни

Място и дата на издаване ..... Подпис и печат:
.....

При извършване на сертифициационния одит и издаване на настоящия сертификат са спазени процедурите на .....
(сертифициращ орган - име)

Този сертификат е валиден 12 месеца от датата на издаването му.
Отговорен за верността на сертификата е сертифициращият орган.